

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/752/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204772
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212204772.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Marty Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 21. mája 2014 č.k. 6C/315/2012- 146 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy 330,- eur z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Súčasne zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 12.12.2008 podal navrhovateľ ako oprávnený návrh na vykonanie exekúcie na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave. Domáhal sa vymoženia pohľadávky na podklade exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu voči povinnej Alexandre Poláčkovej nar. 22.5.1986. Vymáhaná pohľadávka mala vzniknúť zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi oprávneným a povinným. Exekučné konanie bolo vedené u súdneho exekútora pod spis. zn. EX 11655/08 a na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod spis. zn. 3Er/17/2009. Exekútor požiadal tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 09.01.2009. Súd poverenie na vykonanie exekúcie vydal a to dňa 19.1.2009.

Na danú vec okresný súd aplikoval ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného v znení účinnom od 01.06.2010, ust. § 3 ods. 1 písm. a) a d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, §5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a), b), c), d), zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci § 103, 104 ods. 2 O.s.p. s odkazom na ktoré dospel k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Prioritne skúmal splnenie podmienok, za ktorých môže vo veci konať. Nestotožnil sa s námietkou odporcu, že vo veci konajúci súd nie je oprávnený skúmať prietahy v konaní, pretože vo veciach náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., sú oprávnené konať okresné sudy. Uviedol, že právnym základom nároku na náhradu škody podľa citovaného zákona môže byť nezákonnosť rozhodnutia, ako aj nesprávny úradný postup

súdu, pričom tento môže spočívať aj v nerozhodnutí súdu v zákonnej lehote, alebo v zbytočných prietahoch v konaní. Poukázal na to, že jednou z podmienok konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom, je jej predbežné prerokovanie na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa ust. § 15 cit. zákona. Navrhovateľ podal návrh skôr, než uplynula lehota 6 mesiacov od prijatia jeho písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ministerstvom, teda v čase začatia konania, nebola splnená podmienka na podanie návrhu, keďže od prijatia žiadosti ministerstvom do jeho podania neuplynula lehota 6 mesiacov. Ministerstvo nárok navrhovateľa do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti neuspokojilo a táto lehota uplynula skôr, než súd vo veci rozhodol. Námietku odporcu o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku, vyhodnotil súd ako nedôvodnú. Uviedol, že v tomto prípade ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý v konaní bol odstránený tým, že v jeho priebehu, uplynulo od prijatia žiadosti ministerstvom do dňa rozhodnutia súdu viac, ako 6 mesiacov, pričom ministerstvo v tejto lehote nárok navrhovateľa na náhradu škody neuspokojilo, čím bola splnená podmienka, aby súd mohol vo veci konať a o predmete sporu vecne rozhodnúť. Skutočnosť, že navrhovateľ žiadosť podal, nebola sporná, táto skutočnosť vyplýva aj z jej rovnopisu, ktorý je opatrený podacou pečaťou ministerstva a kópia je na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou založená v spise pod spis. zn. Spr/843/2012. Pokiaľ odporca namietal procesné nedostatky návrhu, je pravdou, že tento určité nedostatky vykazoval, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. V návrhu boli uvedené rozhodujúce skutočnosti a z označenia veci bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci, svoj nárok odvodzuje, rovnako nebolo potrebné predkladať listiny z exekučného spisu, keďže tento je spisom konajúceho súdu a všetky relevantné skutočnosti možno z neho zistiť. Rovnako ako neopodstatnenú vyhodnotil námietku odporcu o zmätočnosti návrhu. Nárok na náhradu škody bol skutkovo zdôvodnený a nie je povinnosťou navrhovateľa tento aj právne posúdiť. Navrhovateľ svoj nárok vo svojom základe zdôvodňoval nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, ktorý mal spočívať v nerozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia v lehote stanovenej Exekučným poriadkom. Z uvedeného dospel okresný súd k záveru, že uplatnený nárok navrhovateľ odvodzuje od nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v tom, že tento nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v exekučnom konaní v zákonnej lehote avšak z dokazovania vyplynulo, že k takémuto nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu nedošlo. Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 2 v čase začatia exekučného konania stanovoval 15 - dňovú lehotu iba pre udelenie poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, pre prípad ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom plynula od doručenia žiadosti exekútora súdu, nie od začatia exekučného konania. V žiadnom prípade však táto lehota neplatila pre iné rozhodnutie súdu o žiadosti exekútora, a to ani pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ani rozhodnutie o zastavení exekučného konania. V danom prípade exekučný súd o žiadosti rozhodol a to na 10. deň tak, že poverenie vydal, rozhodol tak v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, ktorá plynula od doručenia žiadosti na vydanie poverenia súdu. Odporca považoval nárok navrhovateľa za nepreukázaný aj z iného dôvodu, a to z dôvodu nepreukázania ani jednej zo skutočností uvedených v ust. § 9 ods. 2 zákona v znení účinnom od 01.01.2013. Aj z tohto hľadiska by síce bol nárok navrhovateľa nepreukázaný a nedôvodný, no toto ustanovenie v danej veci nemožno aplikovať, keďže exekučné konanie bolo skončené podstatne skôr, a taktiež navrhovateľ svoj nárok uplatnil skôr, než nadobudlo účinnosť cit. ustanovenie. Novela zákona, ktorou bolo zavedené, nemá žiadne prechodné ustanovenia, nemožno ho použiť, pretože by išlo o neprípustnú retroaktivitu. Exekučné konanie prebiehalo a navrhovateľ sa svojho nároku na náhradu škody začal domáhať v čase, keď uvedené ustanovenie nebolo podmienkou preukázania nároku na náhradu škody a nebolo tak ani povinnosťou navrhovateľa podávať sťažnosť na prietahy v konaní, prípadne iným, v uvedenom ustanovení uvedeným prostriedkom, preukazovať základ svojho nároku na náhradu škody. Keďže nárok navrhovateľa bol nedôvodný už z hľadiska jeho právneho základu, pretože súd nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu, uviedol, že bolo bezpredmetné zaoberať sa a vykonávať dôkazy ohľadne vzniku škody, nemajetkovej ujmy, ich výšky a príčinnej súvislosti medzi postupom súdu a škodou navrhovateľa. Pre úplnosť dodal, že navrhovateľ preukazoval výšku škody znaleckým posudkom č. 1/2014 vypracovaným Ekonomickou univerzitou Bratislava, ktorým však nebol dôvod sa zaoberať keďže v danej veci absentoval právny základ na priznanie nároku. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, bolo by možné ju navrhovateľovi priznať v prípade (samozrejme za podmienky preukázania právneho základu nároku), ak by iba samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ nielenže nepreukázal, ale ani len nenavrhol žiaden dôkaz, ktorý by mal preukázať, že samotné konštatovanie

porušenia práva dostatočným zadosťučinením nie je. Do jedného z konaní v obdobnej veci založil originál znaleckého posudku, ktorý považuje za dôležitý dôkaz v tejto veci. Súd do tohto spisu síce založil jeho kópiu, no dôkaz touto listinou nevykonal, pretože tento posudok nie je dôkazom, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Ide o znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhD. Miroslavom Slašťanom, PhD. na žiadosť navrhovateľa za účelom zistenia, či je právom EÚ zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, mohli byť rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na posúdenie tejto otázky, nemá akákoľvek odpoveď na ňu význam pre toto konanie, pretože navrhovateľom namietaný nesprávny úradný postup v exekučnom konaní možno objektívne zistiť iba dôkazom, ktorým je oboznámenie exekučného spisu. Z ústavnej sťažnosti, ktorú mal navrhovateľ v tejto veci podať, vyplýva, že navrhovateľ mienil v tomto konaní navrhnúť vypočutie svedkov, a to z osôb pôsobiacich na súde vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Riadnym procesným spôsobom v konečnom dôsledku v tomto konaní takýto dôkaz nenavrhol, no v prejednávanej veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov z uvedených osôb, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prietahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu a o prípadnom nezákonnom rozhodnutí môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejmé všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov. Keďže návrh bol nedôvodný už v samotnom právnom základe uplatneného nároku, nebol dôvod zaoberať sa aspektom dobrých mravov uplatneného nároku a ani vo veci rozhodnúť medzityčným rozsudkom o právnom základe uplatneného nároku.

Po preskúmaní návrhu na prerušenie konania dospel okresný súd k záveru, že tento je nedôvodný, preto ho zamietol. Uviedol, že navrhovateľ v tomto konaní už podal návrh na prerušenie konania z totožných dôvodov, ktorý bol právoplatne zamietnutý, nové dôvody neuviedol a opakované vznášanie takýchto návrhov považoval za rozporné so zásadou hospodárnosti konania, jeho zmyslu a účelu.

O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania tak, ako budú uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku. Keďže tento trovy konania nevyčíslil v lehote podľa ust. § 151 ods. 1 O. s. p. a zo spisu mu žiadne nevyplývajú, rozhodol súd, že mu náhradu trov konania nepriznáva, keď v zmysle ust. § 151 ods. 2 O. s. p., nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania - výrokom vyhláseného rozsudku o náhrade trov konania.

Rozhodnutie okresného súdu v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), že v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), že okresný súd nesprávne vec právne posúdil, nevykonal navrhnuté dôkazy (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojitosti s ust. § 221, ods. 1 písm. h/ O.s.p.), dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd vec prejednal v neprítomnosti odporcu (nie jeho ako navrhovateľa) a jeho právneho zástupcu postupujúci podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. pričom navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Podaním upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu, je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v ním tvrdených skutočnostiach dôvod na vylúčenie tohto sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno takéhoto sudcu považovať za nestranného. V tomto smere poukázal na rozhodovaciu prax iných krajských súdov. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd súčasne rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu, pričom navrhovateľ zdôraznil, že trvá na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Ďalej namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Viacerých omylov sa dopustil súd, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu

nenasvedčujú, pričom je potrebné skúmať nielen moment vydania poverenia ale aj jeho doručenie súdному exekútorovi. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Ďalej následne namietal, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie. Poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktoré obsah a rozsah si určil sám, kedy navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný list. Žiadal preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca nevyužil zákonnú možnosť písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu, je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd správne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho aj správny právny záver a svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil, v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 157 ods. 2, O.s.p. . Krajský súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 219, ods. 2 O.s.p.).

Zároveň však považuje za potrebné k dôvodom odvolania navrhovateľa, uviesť nasledovné:

Predovšetkým navrhovateľ napriek všeobecnému výpočtu odvolacích dôvodov v úvode svojho odvolania, v tomto už ďalej neuviedol, aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu, teda vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytýka. Uvádza len všeobecné konštatovania (napr. "súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané"), ktoré uvádzal rovnako aj v návrhu a ktoré sú nepochybne dôsledkom predkladania veľkého množstva takýchto typových podaní na súdy.

Napriek tomu, že navrhovateľ konkrétne neuviedol, v čom vidí nedostatky právneho posúdenia veci, krajský súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva, že zo znenia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovená zákonom, sa vzťahuje na vydanie poverenia exekútorovi, na vykonanie exekúcie. V preskúmvanej veci poverenie na vykonanie exekúcie vydané bolo a to na 10. deň od doručenia žiadosti súdneho exekútora súdu, teda v zákonom stanovenej lehote. Ako správne uviedol aj okresný súd, základným predpokladom na to, aby bolo možné zaoberať sa vznikom skutočnej škody, prípadne ušlého zisku a nemajetkovej ujmy, je zistenie, že bol splnený prvý zákonný predpoklad zodpovednosti odporcu za škodu podľa ust. § 5ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z.. a to existencia nezákonného rozhodnutia, či nesprávneho úradného postupu. V danej veci však okresný ani krajský súd, existenciu tohto predpokladu, z vyššie uvedených objektívne udržateľných dôvodov, nezistil. Vzhľadom k tomuto záveru sú bez právneho významu aj znalecké posudky, ktoré navrhovateľ predložil.

Pokiaľ ide o navrhovateľom v odvolaní namietanú existenciu väd konania, odvolací súd nezistil, že by bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, rovnako tak, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Navrhovateľ v odvolaní uvádzal, že okresný súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces, pretože pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení, pretože prejednal vec v jeho neprítomnosti a ignoroval jeho žiadosť o odročenie pojednávania. Uvedená námietka je

nedôvodná. Navrhovateľovi súd doručil písomné vyjadrenie odporcu k návrhu, ktorý tento prevzal prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 14.03.2013 (spolu s predvolaním na pojednávanie). Vo veci boli nariadené dve pojednávania, prvé z nich na deň 26.06.2013 bolo následne zrušené z dôvodu rozhodnutia o doručenom návrhu navrhovateľa na prerušenie konania. Následné pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, bolo nariadené na deň 21.05.2014. Na pojednávanie bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, predvolanie prevzal ako vyplýva z poštovej doručky dňa 12.05.2014. Z týchto časových údajov je zrejmé, že navrhovateľ mal k dispozícii časový priestor 14 mesiacov na oboznámenie sa s písomným vyjadrením odporcu k jeho návrhu, a možnosť vyjadriť sa k nemu či už písomne alebo ústne na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný. Nielenže bola v tomto prípade zachovaná zákonom stanovená 5- dňová lehota na prípravu pojednávania, ale navrhovateľ mal oveľa väčší časový priestor na túto prípravu kedy mal možnosť aj prípadným nahliadnutím do spisu oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi, nachádzajúcimi sa v spise a to vrátane aj pripojeného exekučného spisu, ktorý bol jeho súčasťou.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa uvedená v odvolaní, že súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu, nesprávne aplikoval ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. a ignoroval jeho žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Ako už bolo uvedené vyššie, okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, no nedostavil sa. Podaním žiadal o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ bol okresným súdom oboznámený e-mailom dňa 19.05.2014 že jeho návrh na zrušenie pojednávania nemožno akceptovať a pojednávanie nariadené na deň 21.05.2014 sa uskutoční.

Okresný súd po začatí pojednávania zistil, že sa nedostavili účastníci, ani ich zástupcovia. Prečítal návrh o zrušení pojednávania a skonštatoval, že žiadosť navrhovateľa je nedôvodná, preto pojednával a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a ich zástupcov.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný účastníkovi umožniť uplatnenie tohto práva.

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní, ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tým, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods.1 O.s.p.) a to tak, aby mali dostatok času na jeho prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Keďže účastník môže v konaní vystupovať aj prostredníctvom zástupcu (napr. zástupcu na základe plnomocenstva; § 22 a nasl. O.s.p.) má aj tento zástupca právo osobne sa zúčastniť občianskeho súdneho konania. O možnosti prejednať vec na pojednávaní v jeho neprítomnosti platí to isté, čo platí o samotnom účastníkovi konania. Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka(zástupcu) treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania pred súdom je právom účastníka konania a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, a ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni prejednať vec v neprítomnosti účastníka. Súd ale môže žiadosť o odročenie pojednávania posudzovať len z aspektu tých skutočností, ktoré sú prípadne uvedené v žiadosti o odročenie pojednávania.

V návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania zo dňa 16.05.2014 (čl. 119 spisu) ako dôvod tento uvádza, že nebolo ústavne konformným spôsobom rozhodnuté v otázke zaujatosti vec prejednávajúceho sudcu, v súvislosti s čím podal sťažnosť na ústavný súd. Z obsahu spisu vyplýva, že o námietke zaujatosti sudcu, ktorému bola vec pôvodne pridelená na prejednanie, bolo právoplatne rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18.10.2012 pod sp.zn. 17NcC/458/2012- 15, podľa ktorého sudca JUDr.Radoslav Svitana, PhD. nie je vylúčený z prejednania a rozhodovania tejto veci. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že predmetné rozhodnutie prevzal dňa 08.11.2012. Následne došlo prerozdelením spisov k zmene zákonného sudcu na JUDr. Juraja Valáška, ktorý v čase vzniesenia námietky zaujatosti nebol sudcom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Námietkou zaujatosti vo vzťahu k tomuto zákonnému sudcovi sa zaoberal Krajský súd Trenčín v rozhodnutí 8Co 187/2013-103 zo dňa 26.3.2014, kde túto otázku riešil v rámci preskúmania uplatnených odvolacích dôvodov a dospel

k záveru, že nie je existencia zákonných dôvodov, vylučujúcich zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia tejto veci. Toto vykonateľné rozhodnutie v predmetnej veci je v ďalších štádiách tohto konania pre súd záväzná a okresný súd je povinný v prejednávanej veci ďalej konať na základe jeho povinnosti zabezpečiť spravodlivosť v zmysle ust. § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu o nevyhlúčení pôvodne konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodnutia tejto veci. Na tomto nič nemení ani prípadné podanie ústavnej sťažnosti bez rozhodnutia príslušného štátneho orgánu o odklade vykonateľnosti dotknutého rozhodnutia o nevyhlúčení zákonného sudcu. Navyiac, v skutkovo obdobných veciach o sťažnostiach navrhovateľa založených na totožných skutočnostiach už Ústavný súd rozhodol a to tak, že boli odmietnuté pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. mája 2013 č.k. I. ÚS 261/2013-10).

Z uvedených skutočností vyplýva, že jeho právo na kontradiktórnosť súdneho procesu bola postupom súdu prvého stupňa zabezpečená. Predvolaný navrhovateľ (splnomocnený zástupca) neuviedol žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by sa nemohol pojednávanie zúčastniť. Okresný súd preto správne pokračoval v konaní. Navrhovateľovi nebolo postupom súdu odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov a vypočuť si prednesy navrhovateľa a následne sa ak nim vyjadriť a prípadne navrhnúť a označiť a predložiť ďalšie dôkazy. Bol to navrhovateľ, ktorý sa sám svoju neprítomnosťou na pojednávaní napriek danej mu možnosti, tohto práva bezdôvodne vzdal. Navrhovateľ bol tiež poučený podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p.. Poučenie o uvedenom procesnom práve a zároveň povinnosti mu bolo dané jednak písomne spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 14.03.2013 a opakovane dňa 12.05.2014, ktoré riadne prevzal. Zároveň bolo dané zákonným sudcom ústne na pojednávaní ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania, na ktorom sa, ako už bolo vyššie uvedené, tento bezdôvodne nezúčastnil.

Navrhovateľ ďalej poukazoval na to, že už v návrhu upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudca, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je zaujatý a je potrebné ho z konania vylúčiť a pokiaľ za týchto okolností vo veci sudca rozhodol, išlo o rozhodnutie vydané vylúčeným sudcom.

V ust. § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania, sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námieta odvolateľa o tom, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.. Jej dôvodnosť posudzuje vždy odvolací súd bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.).

Podľa ust. § 14 ods. 1 O.s.p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. I keď zákon v citovanom zákonom ustanovení spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti (viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielen že musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná,) nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z vyššie uvedeného vychádza judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, ktoré zahŕňa osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci, a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu. K vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže preto dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa

18. októbra 2012 č.k. 17NcC/458/2012-15 rozhodol, že sudca Okresného súdu Bánovce nad Bebravou JUDr. Radoslav Svitana PhD., ktorému vec bola pridelená, nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6C/315/2012. V súlade s Pokynom č.11/2013 predsedu Okresného súdu Bánovce na Bebravou zo dňa 14.5.2013 došlo na základe prerozdelenia vecí k prideleniu predmetnej veci na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou JUDr. Jurajovi Valáškov. Z jeho vyjadrenia vyplýva, že sa vo veci necíti byť zaujatý. Ujma ku ktorej malo na strane žalobcu dôjsť nebola spôsobená jeho konaním ani konaním jemu blízkej osoby. Nie je si vedomý okolností na základe ktorých by bolo dôvodné pochybovať o jeho nezaujatosti pre vzťah k veci, účastníkom konania alebo ich zástupcom.

V prípade namietaného sudcu, podľa názoru odvolacieho súdu, nebola zistená žiadna z okolností, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu. Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietajúcej zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Rovnako nie je rozhodujúce, či sa konkrétny sudca cíti zaujatý; relevantné sú okolnosti, ktoré sú spôsobilé jeho nezaujatosť spochybníť.

Súdnou praxou sa ustálilo, že pomer k veci môže vyplývať predovšetkým z priameho právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci. Tak tomu je v prípade, keď sudca by bol sám účastníkom konania, na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného alebo v prípade, že by rozhodnutím súdu mohol byť priamo dotknutý na svojich právach. Vylúčený je tiež sudca, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania pri prejednávaní veci. Sudcov pomer k účastníkom, alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom, či inom obdobnom vzťahu. Do úvahy prichádza i vzťah ekonomickej závislosti napr. v súvislosti s vedeckou, pedagogickou, či inou publikačnou činnosťou sudcu, v súvislosti so správou vlastného majetku a pod.

Samotná skutočnosť, že je súdom prejednávaná vec náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) tohto súdu v inej veci, hypotézu právnej normy § 14 ods. 1 O.s.p. nenapĺňa. Pomer sudcu k veci zakladajúci pochybnosti o jeho nezaujatosti by za okolností v tomto konaní nastalých mohol byť naplnený napríklad vtedy, ak by mal ten istý sudca prejednať žalobu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená jeho vlastným postupom v posudzovanom konaní, poprípade postupom iného sudcu, či sudkyne, ku ktorým by bol zákonný sudca vo vzťahu osoby blízkej. Existencia takýchto okolností zistená nebola.

V posudzovanej veci neboli zistené žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že je tu dôvod pochybovať o nezaujatosti namietaného sudcu okresného súdu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že okresný súd svojím nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevytvára nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky už v iných veciach vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp.zn. 3 Nc 14/2010 uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2013 sp. zn. 6 Cdo 291/2013).

Odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú v súčasnosti dané zákonné podmienky na obligatórne prerušenie konania podľa 109 ods. 1 písm. b) O.s.p., keďže otázka, či je konajúci sudca vylúčený z dôvodov, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, bola v danom prípade vyriešená zákonným postupom podľa § 14 a nasledujúcich O.s.p. v odvolacom konaní v zmysle § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.

Prebiehajúce konanie o ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu nadriadeného súdu o nevyhlúčení pôvodne vo veci konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nemôže byť, podľa názoru odvolacieho súdu, bez existencie odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého rozhodnutia nadriadeného súdu zákonným dôvodom na prerušenie konania, a to ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.

Na podklade rovnakých navrhovateľom tvrdených skutočností už nakoniec o návrhu na prerušenie konania, bolo právoplatne rozhodnuté tak, že tento bol zamietnutý. Za týchto okolností tak postup súdu, ktorým súčasne rozhodol o ďalšom skutkovo rovnakom návrhu na prerušenie konania a súčasne aj vo veci samej, je v súlade so zásadou hospodárnosti a v súlade so zásadami účinného a rýchleho súdneho konania a nemôže mať za následok odňatie možnosti navrhovateľovi konať pred súdom.

Na základe vyššie uvedeného, krajský súd rozsudok okresného súdu, ako vecne správny, za použ. ust. §-u 219, ods. 1 potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania, bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojitosti s ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu žiadne trovy nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.